

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Володимир БУГРОВ
11 2024 р.

СЕРТИФІКАТНА ПРОГРАМА

Підготовка консультантів за принципом "рівний-рівному"

В межах другого рівня вищої освіти

за спеціальностями: 053 - «Психологія»; 222 - «Медицина»; 225 - «Медична психологія»; 231 - «Соціальна робота».

галузі знань 05 – «Соціальні та поведінкові науки»; 22 – «Охорона здоров'я»; 23 - «Соціальна робота».

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від «04» 11 2024 р.
протокол № 3

Введено в дію наказом ректора
від «22» 11 2024 р. за № 955-32

Київ 2024 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
сертифікатної програми
«Підготовка консультантів за принципом “рівний-рівному»**

1. Науково-методична рада: протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р.

(особливі умови за наявності)

Голова науково-методичної ради _____ (Андрій ГОЖИК)

2. Планово-фінансовий відділ:

(особливі умови за наявності)

Начальник ПФВ _____ (Ірина ДЬОЛОГ) «18» жовтня 2024 р.

3. Відділ забезпечення якості освіти:

(особливі умови за наявності)

Керівник ВЗЯО _____ (Дарія ЩЕГЛЮК) «07» лютого 2024 р.

4. Інститут післядипломної освіти

(особливі умови за наявності)

Директор ІПО _____ (Наталія ТКАЧЕНКО) « _____ » _____ 20 _____ р.

5. Інститут психіатрії

(особливі умови за наявності)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р.

Голова Вченої ради _____ (Пінчук І.Я.)

6. Керівник проєктної групи Пінчук І.Я. _____ «01» лютого 2024 р.

ПІДСТАВИ ДЛЯ РОЗРОБЛЕННЯ ПРОГРАМИ

Підстави для розроблення освітньої програми, спрямованої на підготовку фахівців для роботи з ветеранами та демобілізованими у сфері психічного здоров'я, можна визначити на основі таких факторів:

1. Високий рівень психічних травм серед ветеранів. Ветерани часто стикаються з проблемами психічного здоров'я, такими як посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), депресія, тривожні розлади, а також проблеми зі зловживанням психоактивними речовинами. Бойовий стрес та травми можуть мати тривалі наслідки, що вимагає спеціалізованої допомоги від кваліфікованих фахівців.
  2. Потреба в реінтеграції у суспільство. Демобілізовані військові часто стикаються з труднощами при поверненні до мирного життя, включаючи проблеми з адаптацією до нових соціальних ролей, пошуком роботи, відновленням сімейних і соціальних зв'язків. Для їхньої успішної реінтеграції потрібна комплексна допомога, зокрема психосоціальна підтримка.
  3. Недостатня кількість фахівців. В Україні та інших країнах є дефіцит кваліфікованих фахівців, які мають необхідні знання та навички для роботи з ветеранами. Створення такої програми заповнить цей професійний вакуум і підвищить якість допомоги.
  4. Соціальна відповідальність держави. Держави зобов'язані надавати ветеранам належну підтримку після повернення з війни, що передбачає не лише медичну допомогу, але й психологічну реабілітацію. Освітня програма допоможе виконати ці зобов'язання, підготувавши фахівців для реалізації державних програм підтримки.
  5. Міжнародні стандарти і досвід. Міжнародний досвід свідчить про необхідність спеціалізованих програм для роботи з ветеранами, зокрема в країнах, які брали участь у військових конфліктах (США, Великобританія, Ізраїль тощо). Використання найкращих світових практик та адаптація їх до національних умов підвищить ефективність допомоги ветеранам.
  6. Зростаюче розуміння важливості психічного здоров'я. У сучасному суспільстві зростає усвідомлення того, що психічне здоров'я є невід'ємною частиною загального добробуту людини. Це створює підґрунтя для розвитку освітніх програм, спрямованих на підготовку фахівців у сфері психологічної допомоги, особливо для вразливих груп, таких як ветерани і військовослужбовці.
  7. Військові конфлікти та їх наслідки: На тлі неспровокованої військової агресії росії проти України, питання реабілітації ветеранів та військовослужбовців стає дедалі актуальнішим. Освітня програма повинна відповідати на зростаючу потребу в спеціалізованій допомозі ветеранам та підтримці їхнього психічного здоров'я.
- Отже, ці підстави підкреслюють нагальну необхідність створення освітньої програми, яка зможе забезпечити якісну підготовку фахівців для вирішення проблем психічного здоров'я ветеранів і військовослужбовців за принципом «рівний-рівному» та їх успішної реінтеграції в суспільство.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

(за наявності)

В залежності від орієнтації програми:

А. Рецензії представників академічної спільноти.

Б. Відгуки представників професійних асоціацій.

В. Відгуки представників ринку праці.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою в складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив член проектної групи (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів) або професійний досвід	Відомості про підвищення кваліфікації члена проектної групи (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1	2	3	4	5	6	7
Керівник проектної групи						
Пінчук Ірина Яківна	Директор Інституту психіатрії Київського національного університету імені Тараса Шевченка	Донецький державний медичний інститут імені М. Горького, 1991 р., лікувальна справа, лікар	Доктор медичних наук 14.02.03 – Соціальна медицина, «Медикосоціальне обґрунтування системи надання допомоги населенню похилого віку з вадами психічного здоров'я», 2011 р.,	15 років	Автор понад 150 наукових та навчальних публікацій, у тому числі: I. Irina Pinchuk, Norbert Skokauskas, Bennett L Leventhal, Alisa Ladyk-Bryzghalova, Lars Lien, Yuliia Yachnik, Marisa Casanova Dias, Volodymyr Virchenko, Peter Szatmari, Olena Protsenko, Gary A Chaimowitz, Dan Chisholm, Viktoriia Kolokolova, Anthony P S	Національна медична академія післядиплом. освіти ім. П.Л. Шупика, підвищення кваліф. «Організація і управління охороною здоров'я», посвідчен. від 21.06.2017 р., № 2873; Атестація у МОЗ України зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я»,

			<p>Диплом ДД № 000260; професор, атестат АП № 004489, виданий на підставі рішення Атестаційною колегією МОН України 23.12.2022.</p>	<p>Guerrero, Stanislav Chumak, Olha Myshakivska, Paul G Robertson, Mark D Hanson, Howard Yee Liu, Livia J De Picker, Marina Kupchik,^[1] Mariana Pinto da Costa, James G Scott, Milton L Wainberg, Lidiya Shevaga, Rebecca W Brendel [A: check name correct], Robert van Voren, Inna Feldman, Cathy Mihalopoulos, Svitlana Kaminska. The Lancet Psychiatry Commission on Mental Health in Ukraine.</p> <p>2. Pinchuk I, Leventhal BL, Akiyama T, Berger H, Bobolakis IS, Brendel RW, Catthoor K, Chihai J, Chkonia E, Dom G, Dudek D, James A, Javed A, Kupchik M, Mazaliauskiene R, Mohr P, Lien L, Lakra V, Meyer-Lindenberg A, Seifritz E, Szekeres G, Skokauskas N. The price of peace in our time. World Psychiatry. 2023 Jun;22(2):337-338.</p> <p>3. Pinchuk Irina, Gluzman Semen. Appeal to the WPA President and Executive Committee to suspend the Russian Association of Psychiatry. The Lancet Psychiatry, Elsevier BV. 2022. Q1.</p>	<p>посвідчен. від 17.11.2017 р., № 2720. Атестація у МОЗ України зі спеціальності «Психіатрія», посвідчення № 1260 від 12.04.2017 р.</p> <p>Faculty of Education, University of Bialystok, Poland (дистанційно) Міжнародне стажування «Викладання та дослідження в сучасному університеті: виклики, рішення та перспективи» International postgraduate practical intership "Teaching and research in a contemporary universbty: challenges, solutions, and perspectives 05.04-14.05.2021</p>
--	--	--	---	---	--

Члени проєктної групи						
Чумак Станіслав Анатолійович	Старший науковий співробітник Інституту психіатрії КНУ ім. Тараса Шевченка	Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, 2001 р., лікувальна справа, лікар	Кандидат медичних наук. 14.01.16 – Психіатрія. «Клініко-діагностичні аспекти аутоагресивної поведінки у хворих з первинними та повторними аутоагресивними діями», 2008 р., Диплом ДК №049205	15 років	Автор понад 90 наукових та навчальних публікацій, у тому числі: 1. Kosiakova, H. V., Chumak, S. A., Berdyshev, A. G., Pinchuk, I. Y., Hula, N. M., & Chumak, A. A. (2020). RADIATION DAMAGE OF THE NERVOUS SYSTEM AND ENDOCANABINOID. <i>Problemy radiatsiinoi medytsyny ta radiobiologii</i> , 25, 75–89. 2. Pinchuk, I., Pishel, V., Polyvianaia, M., Korchak, O., Chumak, S., Filimonova, N., & Yachnik, Y. (2022). EMOTIONAL IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON HEALTHCARE WORKERS IN UKRAINE. <i>Wiadomosci lekarskie (Warsaw, Poland : 1960)</i> , 75(5 pt 2), 1261–1267. 3. Chaulagain, A., Pacione, L., Abdulmalik, J., Hughes, P., Oksana, K., Chumak, S., Mendoza, J., Avetisyan, K., Ghazaryan, G., Gasparyan, K., Chkonia, E., Servili, C., Chowdhury, N., Pinchuk, I., Belfar, M., Guerrero, A., Panteleeva, L., & Skokauskas, N. (2020). WHO Mental Health Gap Action Programme Intervention	Атестація у НАМН України, посвідчення про присвоєння вищої кваліфікаційної категорії зі спеціальності «Психіатрія» № 264 від 13.06.2016 р. Collegium Civitas, Варшава, Польща (дистанційно). Сертифікат NR 23/2023 Міжнародне стажування за програмою підвищення кваліфікації «Інтернаціоналізація освіти. Нові та інноваційні методи навчання. Реалізація міжнародних освітніх проєктів у фінансовій перспективі ЄС» (6 ECTS) 15.05.2023 р.

					Guide (mhGAP-IG): the first pre-service training study. <i>International journal of mental health systems, 14, 47.</i>	
Камінська Світлана Валеріївна	Науковий співробітник Інституту психіатрії КНУ ім. Тараса Шевченка	Херсонський державний університет, 2013. Спеціальність «Психологія», кваліфікація - практичний психолог.	Кандидат психологічних наук, 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи. Тема дисертації: «Соціально-психологічні чинники професійної маргіальності випускників вищих навчальних закладів» (Диплом кандидата наук ДК №038810 від 29.09.2016 р.).	2 роки	Автор близько 20 наукових та навчальних публікацій, у тому числі: 1. Irina Pinchuk, Norbert Skokauskas, Bennett L Leventhal, Alisa Ladyk-Bryzghalova, Lars Lien, Yuliia Yachnik, Marisa Casanova Dias, Volodymyr Virchenko, Peter Szatmari, Olena Protsenko, Gary A Chaimowitz, Dan Chisholm, Viktoriia Kolokolova, Anthony P S Guerrero, Stanislav Chumak, Olha Myshakivska, Paul G Robertson, Mark D Hanson, Howard Yee Liu, Livia J De Picker, Marina Kupchik, Mariana Pinto da Costa, James G Scott, Milton L Wainberg, Lidiya Shevaga, Rebecca W Brendel, Robert van Voren, Inna Feldman, Cathy Mihalopoulos, Svitlana Kaminska. The Lancet Psychiatry Commission on Mental Health in Ukraine. 2. Problems of Modern Psychology : Collection of research papers of Kamianets-Podilskyyi National Ivan Ohienko University, G. S. Kostiuk Institute of Psychology of the National	IOM UN MIGRATION тренінг, 23.05.2024. “PSYCHOLOGICAL RESILIENCE: evidence-based strategies for Sustainable coping” Отримала сертифікат. В межах ініціативи першої леді Олени Зеленської з впровадження Всеукраїнської програми з ментального здоров'я Програма ВООЗ зі Стресменеджменту Тренінг для тренерів та супервізорів із програми “Самодопомога плюс” Груповий курс управління стресом для дорослих. 20-23.02.2024. Сертифікат №0042Т/2024

					Academy of Educational Sciences of Ukraine 2019-03-12 Journal article DOI: 10.32626/2227-6246.2019-43.33-54 3. Revista Inclusiones Issn 0719-4706 Volumen 7 – Número Especial – Julio/Septiembre 2020 pp. 218-233	
Мась Наталія Миколаївна	Начальник кафедри військової психології та педагогіки військового факультету соціальних та поведінкових наук, Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, полковник	Полтавський державний університет імені В.Г. Короленка, 2005, Спеціальність «Психологія», кваліфікація - практичний психолог.	Кандидат психологічних наук, 19.00.07 – вікова та педагогічна психологія. Тема дисертації: «Психолого-педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх військових психологів» (Диплом кандидата наук ДК №001117 від 10.11.2011 р.), Доцент кафедри військової психології та педагогіки атестат доцента АД № 010255 від 07.04.2022 р.	17 років	Автор близько 80 наукових та навчальних публікацій, у тому числі: 1. Деякі спроби діагностування посттравматичних порушень учасників бойових дій на ранніх етапах їх виникнення /О.Флорескул / Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки., 46(2(46) (2021), 38–43. 2. Теоретичні підходи щодо розвитку професійних планів курсантів як об'єктів навчання: психологічний аспект / Психологія та соціальна робота 2023. Вип. 1(57). – 22-29 с. 3. Корекція негативних психічних станів курсантів за допомогою технологій віртуальної реальності / Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки, 58(2(58), 50–54. 4. Основи психологічного	Національний університет оборони України І. Черняхівського. Професійна кваліфікація: магістр за спеціальністю “Науки про освіту”, офіцер оперативно-тактичного рівня Диплом М20 № 091308 2020 У рамках впровадження Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, ініційованою першою леді України Оленою Зеленською, пройшла навчання у Israel Trauma and Resiliency Center (NATAL) 24-29.07.2022. Отримала сертифікат. 12.02.2022-20.03.2022 – Міжнародне стажування за програмою “Fundraising and

					консультування військовослужбовців / Музичко, Л, Мацевко Т., Неурова А, Окаевич А., Капінус К./ Навчально-методичний посібник. – Львів : НАСВ, 2021. 297 с.	organization of project activities in educational establishments: European experience” – 180 годин Свідоцтво: SZFL-001711
Джус Олександр Анатолійович	Начальник кафедри соціальної роботи у військах (силах) військового факультету соціальних та поведінкових наук Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, полковник	Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2008, політологія	Кандидат політичних наук, 23.00.02 – політичні інститути та процеси, «Міжнародне військово партнерство та його роль у забезпеченні державного суверенітету України»	15 років	Автор близько 50 наукових та навчальних публікацій, у тому числі: 1. Джус О.А. Еволюція наукового осмислення та соціально-політичного значення соціального захисту в Україні. Наукове видання “Розвиток громадянського суспільства в умовах воєнного часу”. / Збірник матеріалів та доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції. К.: ТОВ «Вадекс», 2023. – С.34-38. 2. Практичне видання. Державні гарантії захисту соціальних прав військовослужбовців і членів їх сімей: загальний соціальний захист військовослужбовців і членів їх сімей; соціальний захист військовослужбовців і членів їх сімей в особливий період (зокрема під час воєнного стану); міжнародний аспект соціального захисту військовослужбовців (стандарти НАТО) / Укл.: Джус О.А.,	Краків, Польща (дистанційно). Міжнародне стажування за програмою підвищення кваліфікації “FUNDRAISING AND ORGANIZATION OF PROJECT ACTIVITIES IN EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS: EUROPEAN EXPERIENCE” (6 кредитів), Certificate SZFL-001510, 20.03.2022

					<p>Золотарьова М.К., Копотун І.М., Макарова Т.П., Микитюк М.А., Павлюк О.О., Пасіка С.П., Петков С.В., Скриньковський Р.М., Сопільник Л.І., Чубенко А.Г., Шевченко А.М. — Київ. ВД «Професіонал», 2023. — 594 с.</p> <p>3. Навчально-методичний посібник: Соціальний захист військовослужбовців та членів їх родин. Довідник. Під заг. ред. Джуса О.А. Київ: Ліра-К. 292 с.</p> <p>4. Джус О., Беспалько А., Кравець Д. Соціальний супровід військовослужбовців та членів їхніх сімей в умовах правового режиму воєнного стану. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. № 4(56)</p> <p>5. Соціальний захист в Україні як чинник політичного процесу. Тези доповідей XIX Міжнародної науково-практичної конференції "Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє". — К.: ВІКНУ, 2023. — С. 382-383.</p>	
Куценок Ігор Борисович	професор психіатрії Каліфорнійського університету	Київський медичний інститут, 1983 р., лікувальна справа	Ступінь Master of Science з психіатрії залежностей в Університеті Лондона, кафедра	30 років	<p>Автор понад 50 наукових та навчальних публікацій, у тому числі:</p> <p>1. Manual for the Training of Policymakers on the Nature,</p>	

<p>Сан-Дієго, медична школа. Директор ІТТС-Україна</p>			<p>поведінкових залежностей та психологічної медицини Медичної школи лікарні Сент- Джордж, 1996. Професор кафедри психіатрії Медичної школи Університету Каліфорнії в Сан- Дієго</p>	<p>Prevention and Treatment of Substance Use Disorders. 2020. Busse, A., Campello, G., Koutsenok, I., Mattfeld, E., Saenz, E., Kashino, W., Gamboa, C., Gumm, J.C., Parakkal, O., Dale- Perera, A. 2. Ukrainian mental health services and World Psychiatric Association Expert Committee recommendations. Lancet Psychiatry. 2020 09; 7(9):738- 740. Skokauskas N, Chonia E, van Voren R, Delespaul P, Germanavicius A, Keukens R, Pinchuk I, Schulze M, Koutsenok I, Herrman H, Javed A, Sartorius N, Thornicroft G. 3. Law of Ukraine Journal. Experience of Using Substitution Maintenance Therapy in Penitentiary Settings in Ukraine. 2019; 1(11):140-151. Koutsenok, I., Steblynska, O., (2019) 4. International Standards of Treatment of Drug Use Disorders. 2015. McLellan, T., Koutsenok, I., Bisaga A., Basangwa, D., Brown, S., Clark, M., Finnegan, L., Hill, A., Kooyman, M., Krupitsky, E., Marlowe D., Sarasvita, R., Saxena, S., Strang, J., Subata, E., How, T.B., Wiessing, L., Brink, W. (Eds) 5. Linking basic and advanced</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>motivational interviewing training outcomes for juvenile correctional staff in California. J Psychoactive Drugs. 2011 Sep; Suppl 7:19-26. Doran N, Hohman M, Koutsenok I.</p> <p>У 2013-2016 роках начальник відділу профілактики, лікування та реабілітації в Управлінні ООН з наркотиків і злочинності у Віденському офісі ООН.</p>	
Координаційний центр психічного здоров'я Кабінету Міністрів України						

При розробленні проекту Програми враховані (за наявності):

1. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ / СЕРТИФІКАТНОЇ ПРОГРАМИ

**Підготовка консультантів за принципом “рівний-рівному”
за спеціальностями: 053 - «Психологія»; 222 - «Медицина»; 225 - «Медична
психологія»; 231 - «Соціальна робота».**

**галузі знань 05 – «Соціальні та поведінкові науки»; 22 – «Охорона здоров’я»;
23 - «Соціальна робота».**

1 – Загальна інформація	
Опис часткової (мікро) кваліфікації	Часткове підвищення кваліфікації в межах 5,6,7,8 рівнів НРК; спеціальності 053 - «Психологія»; 222 - «Медицина»; 225 - «Медична психологія»; 231 - «Соціальна робота». Сертифікатна програма «Підготовка консультантів за принципом “рівний-рівному”» Часткова кваліфікація “Консультант первинного контакту”
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська (Ukrainian)
Обсяг програми	10 кредитів ЄКТС Кількість навчальних/аудиторних годин – 142, Самостійна робота – 158 год.
Тип програми	Сертифікатна програма (програма, що веде до часткової кваліфікації)
Повна назва структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Інститут післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Institute of Continuing Education of Taras Shevchenko National University of Kyiv)
Назва організації/закладу вищої освіти яка бере участь у забезпеченні програми	Інститут психіатрії КНУ імені Тараса Шевченка, Координаційний центр з психічного здоров’я Кабінету Міністрів України, Український міжнародний центр трансферу технологій (ІТТС-Ukraine)
Цикл/рівень програми	У межах 5,6,7,8 рівнів НРК
Цільова аудиторія	Ветерани, військовослужбовці, демобілізовані
Умови доступу до програми	Диплом молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, спеціаліста (за будь якою спеціальністю), без вимог до стажу роботи, наявність бойового досвіду, власний позитивний досвід проходження реабілітації щодо психічних розладів і/або розладів пов’язаних з вживання психоактивних речовин
Форма навчання	Очна/змішана
Документ що видається за результатами навчання	Сертифікат про проходження навчання за сертифікатною програмою
Термін дії програми	5 років

Інтернет-адреса постійного розміщення опису програми	http://www.ipe.kiev.ua/
---	---

2 – Мета програми

Головною метою програми є підготовка фахівців, робота яких в подальшому сприяння одужанню та відновлення благополуччя ветеранів, військовослужбовців та колег. Основна концепція ґрунтується на підтримці за принципом “рівний-рівному” людей зі спільним досвідом з такими компонентами взаємодії, як:

- конфіденційність та довіра;
- неієрархічні відносини;
- взаємоповага;
- обмін досвідом;
- розширення можливостей;
- надія та натхнення;

Отримані знання та практичні навички даної програми допомагають спеціалістам знайти підхід до комунікації з ветераном/військовослужбовцем/колегою, що підвищує залученість до лікування, зменшується соціальна ізоляція та концентрація на проблемі за рахунок побудови довірливих стосунків, що ґрунтуються на спільному життєвому досвіді.

3 - Характеристика програми

Предметна область	Міждисциплінарна. за спеціальностями: 053 - «Психологія»; 222 - «Медицина»; 225 - «Медична психологія»; 231 - «Соціальна робота». галузі знань 05 – «Соціальні та поведінкові науки»; 22 – «Охорона здоров'я»; 23 - «Соціальна робота».
Основний фокус програми	Забезпечує отримання загальних та професійних знань, навичок та здатностей психосоціальної допомоги з розумінням соціальних та юридичних аспектів реінтеграції ветеранів, військовослужбовців, колег, що забезпечить всебічну підготовку фахівців для надання ефективної підтримки за принципом «рівний-рівному». Ключові слова: ветерани, військовослужбовці, рівний-рівному.
Особливості програми	Розрахована на фахівців з дипломом молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, спеціаліста (за будь якою спеціальністю), без вимог до стажу роботи, з наявністю бойового досвіду, власного позитивного досвіду проходження реабілітації щодо психічних розладів і/або розладів пов'язаних з вживання психоактивних речовин і орієнтована на практичну

	підготовку та набуття додаткових фахових компетентностей для консультативної роботи з ветеранами і військовослужбовцями за принципом «рівний-рівному» в громадських організаціях, на підприємствах та організаціях
4 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через практику. Лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота на основі фахової спеціалізованої літератури, практикуми, тренінги на основі застосування інтерактивних та інтегративних методик з використанням технологій дистанційного навчання. Організаційні форми: аудиторне, дистанційне, змішане, самостійне, індивідуальне та інтегративне навчання.
Оцінювання	Поточний модульний контроль у формі усних відповідей, виступів перед аудиторією, виконання практичних завдань. Підсумкова атестація шляхом письмового тестування та вирішення комплексних практичних кейсів.
5 – Програмні компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК3. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК4. Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність. ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання у процесі підтримки за принципом “рівний-рівному” ветеранів та військовослужбовців ФК2. Обирати і застосувати валідні та надійні методи консультативної роботи та доказові методики і техніки практичної діяльності в роботі з

	<p>ветеранами та військовослужбовцями.</p> <p>ФК3. Здійснювати практичну консультативну діяльність ветеранів та військовослужбовців з використанням науково верифікованих методів та технік .</p> <p>ФК4. Здатність до надання допомоги та підтримки ветеранів та військовослужбовців із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.</p> <p>ФК5. Організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення для допомоги ветеранам та військовослужбовцям.</p>
--	---

6 – Програмні результати навчання

- ПРН 1. Визначати, аналізувати та пояснювати основні проблеми ветеранів і військовослужбовців та пропонувати шляхи їх розв'язання
- ПРН 2. Ілюструвати прикладами закономірності та особливості запитів та потреб ветеранів і військовослужбовців
- ПРН 3. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей ветерана і військовослужбовця, встановлювати ефективність власних дій
- ПРН 4. Складати та реалізовувати програму профілактичних та просвітницьких дій у формі лекцій, бесід, круглих столів, тренінгів, тощо, відповідно до запиту
- ПРН 5. Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до ветеранів та військовослужбовців, що мають культуральні, вікові та інші особливості
- ПРН 6. Розуміти важливість збереження здоров'я (власного та навколишніх) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії

7 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Кадровий склад формується з фахівців відповідних спеціальностей КНУ імені Тараса Шевченка, а також будуть систематично залучатися іноземні фахівці (Каліфорнійський Університет Сан-Дієго), ветерани, спеціалісти з бойовим досвідом</p>
<p>Характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Для забезпечення освітнього процесу, наукової, методичної, творчої діяльності є необхідна матеріальна база КНУ імені Тараса Шевченка</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ / СЕРТИФІКАТНОЇ ПРОГРАМИ

Код ОК	Компоненти програми	Кількість кредитів	Кількість годин	
			всього	у т.ч. аудиторних *
ОК.1	Базові навички психологічної підтримки	1	30	16
ОК.2	Оцінка та скринінг психологічного стану		10	4
ОК.3	Практика мотиваційного інтерв'ювання	2	60	28
ОК.4	Розвиток психологічної стійкості: теорія та практика	1	30	16
ОК.5	Психічні розлади та вживання психоактивних речовин	3	90	42
ОК.6	Психологічна самопомога	1	30	18
ОК.7	Стратегії подолання імпульсивних реакцій	1	30	10
ОК.8	Інтеграція ветеранів у суспільство		20	8
Загальний обсяг вибіркового компонента (за потреби):				
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ		10	300	142

* кількість годин навчальних занять є орієнтовною і може бути змінена наказом про проведення підвищення кваліфікації

Код ОК	Компоненти програми	Кількість годин (всього)	у т.ч.	
			аудиторних	самостійна робота
ОК.1	Базові навички психологічної підтримки	30	16	14
1	Ознайомлення з ключовими психологічними підходами та методиками (наприклад, когнітивно-поведінкова терапія, EMDR)	8	4	4
2	Ефективна комунікація та побудова довіри. Базові навички надання допомоги.	8	4	4
3	Розпізнавання власних упереджень та їх можливий вплив на процес підтримки.	4	2	2
4	Стратегії роботи з упередженнями для покращення ефективності консультування.	4	2	2
5	Психологічна перша допомога і кризове втручання. Основи надання негайної психологічної підтримки у кризових ситуаціях. Техніки стабілізації та орієнтації особи під час гострої стресової реакції.	6	4	2
ОК.2	Оцінка та скринінг психологічного стану	10	4	6
	Навички проведення первинного скринінгу для оцінки психологічного стану.	5	2	3
	Використання простих інструментів для ідентифікації потреб клієнта.	5	2	3

Код ОК	Компоненти програми	Кількість годин (всього)	у т.ч.	
			аудиторних	самостійна робота
ОК.3	Практика мотиваційного інтерв'ювання	60	28	32
1	Ключові концепції мотиваційного інтерв'ювання, «дух» та принципи мотиваційного інтерв'ю	6	2	4
2	Особливості побудови контакту та пастки комунікації	6	2	4
3	Мікронавички взаємодії: відкриті питання, афірмації, рефлексії, підведення підсумків	8	4	4
4	Виявлення та посилення розбіжностей щодо змін, надання інформації про проблему	4	2	2
5	Фокусування на темі змін	4	2	2
6	Виклик, посилення, розпізнавання та відповідь на розмову про зміни	8	4	4
7	Амбівалентність та баланс прийняття рішень	8	4	4
8	Розмова про «статус кво», реакція на спротив	8	4	4
9	Посилення впевненості щодо змін, планування та втілення змін	8	4	4
ОК.4	Розвиток психологічної стійкості: теорія та практика	30	16	14
1	Визначення психологічної стійкості та її значення. Роль стійкості у подоланні стресу та адаптації до мирного життя.	6	4	2
2	Засади психологічної стійкості. Основи розуміння внутрішніх і зовнішніх факторів, що сприяють розвитку стійкості. Оцінка особистісних ресурсів і підтримуючих факторів.	6	2	4
3	Навички самосвідомості та адаптації Розвиток навичок самосвідомості для кращого розуміння власних емоцій та реакцій.	4	2	2
4	Соціальні зв'язки та підтримка. Важливість соціальної підтримки і побудови міцних, здорових відносин. Навички ефективної комунікації та співпраці у ветеранському середовищі.	6	4	2
5	Цілепокладання та мотивація. Формулювання особистих та професійних цілей. Знаходження внутрішньої мотивації для їх досягнення.	4	2	2
6	Оптимізм і позитивне мислення. Розвиток навичок позитивного мислення як фактор, що підвищує стійкість. Техніки для підтримки оптимістичного ставлення до життя.	4	2	2
ОК.5	Психічні розлади та вживання психоактивних речовин	90	42	48
1	Нормативно-правова база надання психіатричної допомоги. Закон України «Про	6	2	4

Код ОК	Компоненти програми	Кількість годин (всього)	у т.ч.	
			аудиторних	самостійна робота
	психіатричну допомогу». Стигматизація. Етичні аспекти та забезпечення конфіденційності.			
2	Організація психіатричної допомоги. Основні принципи допомоги та налагодження ефективної комунікації	4	2	2
3	Депресія	10	4	6
4	Тривога	8	4	4
5	Стресові реакції. ПТСР	6	2	4
6	Психотичні стани	4	2	2
7	Самоушкодження/суїцид	10	4	6
8	Інші скарги на стан психічного здоров'я: порушення імпульс-контролю, гнів та агресія, горе, безсоння.	4	2	2
9	Коморбідність психічних розладів та розладів вживання психоактивних речовин	8	4	4
10	Наукові знання про походження розладів внаслідок вживання психоактивних речовин.	8	4	4
11	Основні класи психоактивних речовин. Сучасні тенденції вживання ПАР	4	2	2
12	Базові навички консультування. Скринінг, оцінка стану та планування лікування	6	4	2
13	Принципи терапії розладів внаслідок вживання ПАР. Мультидисциплінарний підхід у наданні допомоги	4	2	2
14	Основи моделі терапевтичної спільноти як доказового підходу «рівний рівному»	8	4	4
ОК.6	Психологічна самопомога	30	18	12
1	Роль самопомоги у підтримці психічного здоров'я. Переваги активного залучення у власний психотерапевтичний процес.	4	4	-
2	Розвиток навичок усвідомленості та уважності. Основи практики дихальних технік для зменшення стресу. Навчання навичкам усвідомленості для покращення концентрації та зниження тривожності.	4	2	2
3	Техніки управління стресом. Використання прогресивної м'язової релаксації та візуалізації. Створення особистого плану боротьби зі стресом.	4	2	2
4	Підтримка психоемоційного балансу. Регулярне ведення щоденника настрою та емоційного стану. Техніки саморефлексії для виявлення тригерів стресу та негативних емоцій.	4	2	2

Код ОК	Компоненти програми	Кількість годин (всього)	у т.ч.	
			аудиторних	самостійна робота
5	Розвиток позитивних когніцій. Практика аффірмацій для підвищення самооцінки та покращення настрою. Методи позитивної рефреймінгу: вміння бачити ситуації в новому світлі.	4	2	2
6	Фізична активність як частина самопомоги Вплив фізичних вправ на психічне здоров'я. Вибір видів діяльності, що сприяють розслабленню та задоволенню.	4	2	2
7	Соціальна підтримка та самопомога в спільноті. Важливість соціальних зв'язків для психічного благополуччя. Навички пошуку та підтримки здорових стосунків.	2	2	-
8	Техніки кризового самовтручання Прості кроки для стабілізації при гострому емоційному дискомфорті. Використання ресурсів та підготовка до звернення за допомогою, коли це необхідно.	4	2	2
ОК.7	Стратегії подолання імпульсивних реакцій.	30	10	20
1	Управління та трансформація гніву. Розуміння гніву та агресії: механізми виникнення та природні реакції.	4	2	4
2	Фізіологічні та психологічні аспекти імпульсивності. Як імпульсивні дії впливає на тіло і розум: фізіологічні зміни та психічні тригери. Ідентифікація індивідуальних тригерів імпульсивної реакції.	4	2	4
3	Навички самосвідомості. Розвиток здатності усвідомлювати початок епізоду імпульсивної поведінки. Ведення щоденника гніву для аналізу патернів та тригерів, для довготривалого контролю емоцій.	4	2	4
4	Стратегії вирішення конфліктів. Навички ненасильницької комунікації для запобігання ескалації конфліктів. Розробка конструктивних відповідей та встановлення меж.	4	2	4
5	Навчання конструктивній агресії. Каналізація енергії гніву в позитивне русло: фізична активність, творчість, волонтерство. Техніки візуалізації та переформатування думок.	4	2	4
ОК.8	Інтеграція ветеранів у суспільство	20	8	12
1	Навички протидії небажаній соціальній комунікації. Психологічна готовність до конфліктної комунікації.	8	4	4

Код ОК	Компоненти програми	Кількість годин (всього)	у т.ч.	
			аудиторних	самостійна робота
2	Підходи до сприяння соціальної та професійної реінтеграції.	6	2	4
3	Навички коригування очікувань та встановлення реалістичних цілей щодо інтеграції.	6	2	4
Загальний обсяг вибіркового компонента (за потреби):				
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ		300	142	158

3. ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ СЛУХАЧІВ

Підсумкове оцінювання результатів навчання слухачів проводиться шляхом письмового тестування та захисту практичного індивідуального завдання.

При успішному проходженні програми видається сертифікат про набуття часткової кваліфікації встановленого зразка.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2	+		+	+		+	+	+
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+		+	+	+	+	+	+
ЗК5	+		+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК1	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК2	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК3	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК4	+			+	+	+	+	+
ФК5	+			+	+		+	+

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ПРОГРАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8
ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 4	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 5	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6	+		+	+	+	+	+	+

Керівник програми/проектної групи _____

Пінчук І.Я.

